

Honkajoen yhteiskoulun monialainen oppimiskokonaisuus ja lukion projektiviikko tarjosivat tänäkin vuonna tavallisuudesta poikkeavia oppimistapahtumia. Honkajoen lukion projektiviikolla tehtävänä oli selvittää julma murhamysteeri. Viaton mieshenkilö (ei nimeä) oli löytynyt murhattuna ja murhapaikalta oli löytynyt joitain todisteita mahdollisen tekijän selvittämiseksi. Rikosteknikot olivat keränneet murhapaikalta löytyneet materiaalit tutkijoiden käyttöön.

Näiden tietojen varassa lähdimme ratkaisemaan murhaajaa. Työskentelimme ryhmissä koronarajoituksia noudattaen eli luokkia sekoittamatta. Alkuun meillä oli kuusi epäiltyä ja saimme tietää heistä ja murhatusta joitakin perustietoja, kuten sormenjäljen muodon ja veriryhmän. Lisäksi saimme kuvauksen epäiltyjen ja uhrin vaatetuksesta ja niiden materiaalista.

Kiersimme neljällä lukion oppitunnin pituisella rastilla. Eri pisteillä tehtävät vaihtelivat ja osoittautuivat todella monipuolisiksi. Ensimmäisellä pisteellä meidän piti selvittää mikroskoopilla rikospaikalta löytyneen viiden eri kuitunäytteen materiaali. Apuna käytimme nettiä sekä kirjaa, jossa oli kuvia ja tietoa eri kuiduista. Vertasimme ensin kuitunäytettä mikroskoopilla annettuihin kuitukuviin ja päättelimme, oliko kangaspala luonnonkuitua vai tekokuitua. Tarkemman kuituanalyysin ja kuitujen nimeämisen jälkeen sovitimme tietoja epäiltyjen vaatetukseen. Piste oli hyvin haastava, sillä osa kuitujen mikroskooppinäytteistä näyttivät todella samankaltaisilta.

Toisella pisteellä piti selvittää, missä neljästä puukosta oli verta, ottaa sormenjäljet ja verrata niitä henkilötiedoissa kerrottuihin sormenjälkiin. Veren testaaminen luminolilla sujui hyvin ja löysimme neljän puukon joukosta vain yhdestä verta. Osan ryhmästä etsiessä verijalkia loput etsivät netistä tietoa siitä, miten sormenjalkia voi ottaa käytettävissä olleilla apuvälineillä. Ennen kuin koskimme puukkoihin enempää, testasimme sormenjalkien ottoa muihin pintoihin. Halusimme olla varmoja, ettemme vahingossa tuhoa epäillyn sormenjalkia. Sormenjalkia ja puukkoja vertailemalle pystyimme rajaamaan epäiltyjen joukosta pois kaikki, joilla oli kaarikuvioiset sormenjäljet.

Murhaan oli käytetty myös asetta ja jotta saisimme selville, kenen aseella murha oli tehty, meidän piti selvittää aseiden jousen jousivakio ja verrata saatua jousivakiota epäiltyjen aseiden jousiin. Siispä testasimme mallijousta. Ripustimme jousen päähän eripainoisia punnuksia ja mittasimme, kuinka paljon jousi venyy punnuksella päässään. Saaduista arvoista teimme LoggerProlla kuvaajan, johon sovelsimme "sovita suora" komentoa. Virhemarginaalin huomioon ottaen pystyimme rajaamaan epäiltyjen joukon kahteen.

Kolmannella rastilla selvitimme murhapaikalta löytyneistä kangaspaloista, oliko niissä verta vai ei. Kangaspala alkoi hohtaa pimeässä, kun laitoimme kangaspalaan luminolia ja kaliumhydroksidia sisältävää liuosta sekä vetyperoksidia, jos siinä oli verta. Tämän jälkeen meidän piti selvittää verta sisältävien kangaspalojen veren veriryhmä. Lisäsimme kankaanpalaan pipetillä vettä ja nostimme liuosta pipetillä lasialustalle. Molemmista kangaspaloista otimme kaksi näytettä. Toiseen näytteeseen lisäsimme aina anti-A:ta ja toiseen anti-B:tä. Sekoitimme näytteitä lasisauvoilla. Jos liuokseen, jossa oli anti-A:ta, muodostui sakkaa, veriryhmä oli A. Jos taas liuokseen, jossa oli anti-B:tä, muodostui sakkaa, veriryhmä oli B. Jos samasta kangaspalasta molempiin näytteisiin muodostui sakkaa, oli kyseessä veriryhmä AB. Meidän tutkimuksessamme toinen näyte oli veriryhmää

B ja toinen AB. Uhri oli ainoa, jonka veriryhmä oli AB. Saimme suljettua epäiltyjen ulkopuolelle kaikki, joiden veriryhmä oli A.

Mysteeri päättyi oikeudenkäyntiin. Oikeudenkäynnissä kävimme läpi todistemme. Oikeudenkäynnin yhteydessä käytiin päättelyketjut läpi ja pohdittiin niissä tehtyjä oikeita ja väriä johtopäätöksiä. Rastien ohjaajina toimineet opettajat antoivat myös palautetta ryhmien työskentelystä.

Viikko oli kokonaisuudessaan hienoa vaihtelua ja se virkisti kovasti normaalia lukioarkea. Oli hauska kokeilla pienimuotoisesti, millaista olisi olla rikostutkija tai CIA-agentti ja käyttää oppikirjoista tuttuja työtapoja ongelman ratkaisuun.

Kokeilu oli lajissaan ensimmäinen ja se saatiin onnistuneesti maaliin. Palaute sekä parannusehdotukset on tekijöiden piirissä otettu ilolla vastaan. Eräs opiskelija totesi, että "koko juttu ylipäätään oli ihan hyvin suunniteltu ja siitä varmasti seurasi iloa monelle." Ehkä tähän kiteytyykin päivän yksi tärkeimmistä tarkoituksista, tuottaa iloa ja virkistää koronan latistamaa arkea.

Teksti ja kuvat Honkajoen lukion opiskelijat 2020 - 2021

